

Polderbendetocht 29 september 2019

We hebben een avondtocht.

Blijkbaar vinden veel kinderen dit leuk want we hebben 19 aanmeldingen. 18 jongens en een meisje! We richten ons vanavond voornamelijk op het waarnemen van vleermuizen en bevers. Bij het voorlopen hadden we succes en vanavond zal dat ook wel lukken. Swen laat de batdetectors zien en vertelt wat over echolocatie.

De meeste kinderen weten wel wat dat is en komen met verhalen over eigen waarnemingen in de tuin.

Aan het eind van de tocht willen we een vuurtje stoken en omdat het nu nog licht is gaan we eerst hout verzamelen. Op het Waalstrand waait het enorm en het is dan ook even zoeken naar een geschikte plek. We willen niet dat de vonken in het struikgewas terechtkomen. Er wordt driftig gezocht naar droog hout en dat is al heel leuk om te doen. Sommige kinderen halen takken van de wilgen af maar worden al snel gecorrigeerd: 'Nee joh, dat brandt niet. Is veel te nat!'

Langs het water worden er stenen gezocht. Vooral de jaspis is in trek. Dat is een halfedelsteen die ook in sieraden gebruikt wordt. Storm vindt er een. Henny laat zien hoe je kunt weten of je een vuursteen gevonden hebt. Als je denkt dat je er een hebt, pak je een andere steen en slaat hem er tegenaan. Als je vonkjes ziet en vooral een brandlucht ruikt, heb je een vuursteen te pakken. Veel kinderen vonden er een. Mooie schatten voor in de broekzak.

Dan is het tijd om op zoek te gaan naar de vleermuizen en de bevers. De vrolijk kwebbelende en beweeglijke groep moet tot de orde worden geroepen. Vanaf nu moeten ze echt, echt stil zijn. En ze zijn echt stil. Ontzettend knap. Door het schemerdonker lopen we langs smalle paadjes de struiken in.

Wat een bijzondere gewaarwording om, als je het niet verwacht, de heerlijke geur van munt te ruiken die vrijkomt doordat je tegen de planten aanloopt. In de stilte horen we ook allerlei geluiden, een beetje geheimzinnig soms. En dan komen we op de plaats waar we moeten zijn, bij een grote plas. We weten dat de bevers in de bosjes hun burchten hebben en we zien een duidelijk sleepspoor van de staart. Ze zitten hier in ieder geval.

Swen zet de batdetectors aan. De kinderen mogen om de beurt zelf richten.

(vleermuis bij Kitty in de tuin)

Voordat we ze zien, horen we ze al. Wat een hard gerikketik. En dan zien we ze ook. Kleine dwergvleermuizen die honderden insecten per uur eten. En de grotere watervleermuis. De kinderen zien de grauwwitte buik. Hij vangt de insecten in de lucht en grist ze ook van het wateroppervlak af. Hij kan een snelheid halen tot 23 km per uur.

Interessant maar nu willen de kinderen ook bevers zien. We gaan bij elkaar zitten en zijn weer stil. Maar de bevers hebben ons waarschijnlijk toch in de smiezen. De vijf bevers die we bij het voorlopen zagen zijn nu op hun hoede. Toch is het een mooie ervaring. Turen in het donker en eerst bijna niks zien.

Een beverspoor, een geul van het water naar de burcht met volop pootafdrukken en geknaagd hout.

(Deze foto van bever is eerder door Kitty gemaakt)

Als je ogen aan het donker gewend zijn zie je steeds meer en zien we ook een of twee bevers zwemmen. Die hebben we toch maar mooi gezien. Een van de kinderen heeft een goed idee. Als we er geen meer zien gaan we hard praten en dan horen we er misschien een slaan met de staart. Dat is een waarschuwingsteken. Doen we. Wat een bevrijding, weer praten. Misschien heeft er wel een geslagen met de staart maar hebben we het niet gehoord door het praten. Ha, ha!!

We lopen terug en zijn blij dat we kleine zaklampjes hebben. Anders is het wel erg moeilijk om de weg terug te vinden. Door de bomen kleurt het oranje. Zou dat ons vuur zijn? Aangestoken door Wim die ons brandhout niet kon vinden? Even zijn we teleurgesteld maar al gauw zien we onze eigen takkenbos en maken we een nieuw vuur. Is ook veel leuker.

Iedereen gooit er takken op en al gauw hebben we een knapperend vuurtje. Nog even lekker porren en dan is het de hoogste tijd om te gaan. We zijn weer een paar mooie ervaringen rijker en prachtig om te merken dat we met enorm gemotiveerde kinderen op stap waren die zelfs met z'n negentienen een hele tijd stil konden zijn. Chapeau!

Nog even wat informatie over de vleermuis.

Vleermuizen komen overal ter wereld voor behalve in de poolgebieden. Ze bestaan al 60 miljoen jaar. Inmiddels zijn er zo'n 1000 soorten ontdekt. In Nederland leven er 17 soorten o.a de gewone dwergvleermuis, de rosse vleermuis, de laagvlieger, de watervleermuis, de grootoorvleermuis.

De enige zoogdieren die echt kunnen vliegen.

Ze hebben een gedrongen, behaard lijfje en een kop met grote oren. Ze hebben scherpe kiezen. Ze vliegen met hun 'handen'.

Hangen op de kop en door het lichaamsgewicht spannen de pezen zich aan en gaan op slot. Het hangen kost daardoor geen energie.

Jagen vooral 's nachts. Ze hebben dan geen last van roofvogels of van vogels die ook insecten eten. Eten per nacht 1/3 van hun lichaamsgewicht aan insecten. Door geluidjes te maken peilen ze waar insecten vliegen.

Ze slapen in holtes van spechten of in kieren van bomen, in spouwmuren, oude gebouwen etc.

Ze paren in augustus/september. Het vrouwtje slaat het sperma op en bevrucht zichzelf als ze in een goede conditie is. Ze krijgen slechts een jong.

Als het koud wordt kruipen ze dicht tegen elkaar aan en slapen in bovengenoemde plaatsen.

Hun uitwerpselen lijken op muizenkeutels.

Sommige mensen zijn bang voor vleermuizen maar dat is niet nodig. Ze vliegen echt niet tegen je aan. Wel is het belangrijk ze niet aan te raken i.v.m. hondsdolheid die ze kunnen verspreiden.

Een paar kinderen vroegen naar de vampiervleermuis. Die kun je tegenkomen in Brazilië, Mexico of Argentinië. Deze dieren hebben per nacht 30 milliliter bloed nodig. Ze sterven als ze twee nachten geen bloed hebben gedronken. Met hun warmtegevoelige neus en messcherpe tanden gaan ze op rooftocht. Hun slachtoffers zijn vaak koeien of paarden. Elke nacht zoeken ze hetzelfde dier op. Ze laten urine achter en ruiken zo waar ze moeten zijn. Dieren krijgen bloedverlies of hondsdolheid en gaan dood. Er bestaan ook spookvampiers. Ze hebben een vleugelspanwijdte van 1 m en eten knaagdieren en andere vleermuizen.

Genoeg nu over die engerds. Gelukkig kunnen wij hier in Nederland genieten van onze eigen vleermuizen, mooie en bijzondere dieren die niemand kwaad doen.

Annelie